

โรงเรียนบ้านห้วยวิทยา
อำเภอเมืองลพบุรี
จังหวัดลพบุรี

แผนบริหารจัดการ โรงเรียนขนาดเล็ก

ระยะ 3 ปี (ปีการศึกษา 2568 - 2570)

โรงเรียนบ้านห้วยวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

แผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ ๓ ปี
(ปีการศึกษา ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐)

โรงเรียนบ้านข่อยวิทยา
อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

แผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ปีการศึกษา ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดย โรงเรียนบ้านข่อยวิทยา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึง แผนดังกล่าวได้รับการจัดทำให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี (สพม.ลพบุรี) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และกระทรวงศึกษาธิการ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา เสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

เนื้อหาของแผนฉบับนี้ประกอบด้วย ๒ ส่วนหลัก ได้แก่ ๑) ข้อมูลสถานศึกษา ซึ่งครอบคลุมรายละเอียดเกี่ยวกับ โรงเรียน วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และข้อมูลบุคลากร และ ๒) แผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งประกอบด้วย ๔ ด้านสำคัญ ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหาร งบประมาณ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน เสริมสร้างศักยภาพครู พัฒนาสภาพแวดล้อม ของโรงเรียน และบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนบ้านข่อยวิทยาขอขอบคุณ ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย ที่ให้การสนับสนุนและร่วมมือกันจนทำให้แผนฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา โรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ว่าที่ร้อยตรี

(อติฐณ์วัฒน์ เอ็มสัติย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านข่อยวิทยา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลสถานศึกษา	๑
ข้อมูลทั่วไป	๑
- ประวัติโรงเรียน	๒
- กลยุทธ์และแผนงาน	๒
ข้อมูลผู้บริหาร	๓
ข้อมูลบุคลากร	๕
ข้อมูลนักเรียน	๕
ส่วนที่ ๒ แผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก	
ระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐)	๗
ด้านที่ ๑ ด้านการบริหารวิชาการ	๗
ด้านที่ ๒ ด้านการบริหารงานบุคคล	๑๑
ด้านที่ ๓ ด้านการบริหารทั่วไป	๑๓
ด้านที่ ๔ ด้านการบริหารงบประมาณ	๑๕
เอกสารอ้างอิง	ค

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลสถานศึกษา

๑. ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนบ้านข่อยวิทยา เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จัดตั้งในปีการศึกษา ๒๕๓๔ เดิมเป็นโรงเรียนสาขาของโรงเรียนบ้านเป็กวิทยาكم อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยมี นางเบญจวรรณ โมธินา เป็นผู้ดูแล ใช้สภาพบ้านข่อยและอาคารวัดข่อยกลางเป็นอาคารเรียนชั่วคราว ต่อมาได้รับการอุปถัมภ์จากพระครูอาจารย์สุทธี เจ้าอาวาสวัดข่อยกลาง บริจาคอาคารเรียนคอนกรีตเสริมเหล็กจำนวน ๓ ห้อง โดยเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๐ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศจัดตั้งโรงเรียนโดยใช้ชื่อว่า “โรงเรียนบ้านข่อยวิทยา” โดยมีผู้บริหารโรงเรียนท่านแรกคือ นางเบญจวรรณ โมธินา ตามคำสั่งที่ ๔๔๐๒/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๐

โทรศัพท์ : ๐-๓๖๖๘-๐๘๗๘ โทรสาร : ๐-๓๖๗๘-๕๖๑๘

E-mail : bankhoiwitthaya@gmail.com

Website : www.bankhoi.ac.th

การจัดการเรียนการสอน : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

พื้นที่โรงเรียน : ๒๙ ไร่ ๑ ตารางวา

เขตพื้นที่บริการ : ตำบลบ้านข่อย อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

วิสัยทัศน์ : เป็นองค์กรแห่งปัญญา ก้าวหน้าทันเทคโนโลยี สร้างเด็กดีสู่สังคมโลก

พันธกิจ

๑. พัฒนาผู้เรียนให้มีวินัย คุณธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความสุจริต ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สืบสานศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย และมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก (เป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก)
๓. พัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและเทียบเคียงมาตรฐานสากล
๔. พัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพด้านการจัดการเรียนรู้ การวิจัย การใช้เทคโนโลยี การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความสุจริต การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง และการทำงานเป็นทีม

เป้าประสงค์

๑. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
๒. สถานศึกษาให้บริการทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพ
๓. ครูมีศักยภาพและสมรรถนะเพียงพอต่อการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
๔. สถานศึกษาบริหารทุนและทรัพยากรทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
๕. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา : รักความเป็นไทย ใฝ่ใจความพอเพียง

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา : สถานศึกษาพอเพียง

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนบ้านข่อยวิทยา เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก ก่อตั้งขึ้นในปีการศึกษา ๒๕๓๔ โดยในระยะแรกโรงเรียนแห่งนี้เป็นเพียงสาขาของโรงเรียนบ้านเบิกวิทยาคม อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ซึ่งในขณะนั้น นางเบญจวรรณ โมธินา เป็นผู้ดูแล

ช่วงเริ่มต้นของการดำเนินงาน โรงเรียนอาศัยพื้นที่ของ สมาคมบ้านข่อย และ อาคารวัดข่อยกลาง เป็นสถานที่เรียนชั่วคราว กระทั่งได้รับความอนุเคราะห์จาก พระครูอาจารย์สุทธิ เจ้าอาวาสวัดข่อยกลาง ซึ่งได้บริจาคอาคารเรียนคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน ๓ ห้อง ให้แก่โรงเรียน นับเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนมีสถานที่เรียนที่มั่นคงและเป็นระบบมากขึ้น

ต่อมา ในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๐ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีประกาศจัดตั้งโรงเรียนอย่างเป็นทางการ พร้อมกำหนดให้ใช้ชื่อว่า "โรงเรียนบ้านข่อยวิทยา" ทั้งนี้ ได้แต่งตั้ง นางเบญจวรรณ โมธินา ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนท่านแรก ตามคำสั่งที่ ๔๔๐๒/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ซึ่งนับเป็นก้าวสำคัญของโรงเรียนในการพัฒนาและขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เยาวชนในพื้นที่

หมายเลขโทรศัพท์ : ๐-๓๖๗-๘๕๖๑๘

ตราสัญลักษณ์โรงเรียน : มงกุฎครอบธรรมจักร

ปรัชญาประจำโรงเรียน : นต ธิ ปัญญา สมาอาภา แสงสว่างใด ๆ ไม่เสมอปัญญา

คำขวัญประจำโรงเรียน : เรียนดี มีวินัย ร่วมใจพัฒนา

สีประจำโรงเรียน : น้ำเงิน – เหลือง

ต้นไม้ประจำโรงเรียน : ต้นข่อย

อักษรย่อโรงเรียน : บ.ข.

กลยุทธ์

๑. สร้างความเข้มแข็งของระบบประกันคุณภาพภายใน
๒. สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
๓. การพัฒนาคุณลักษณะและสมรรถนะผู้เรียน
๔. พัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
๕. การส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ
๖. การพัฒนาครู
๗. การพัฒนาระบบควบคุมองค์กร

แผนงาน

๑. พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในศึกษา
๒. สร้างความร่วมมือในการพัฒนางานกับทุกภาคส่วน
๓. ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
๔. พัฒนาคุณลักษณะและสมรรถนะผู้เรียน

๕. พัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
๖. ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ
๗. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
๘. พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษา
๙. ส่งเสริมบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

๒. ข้อมูลผู้บริหาร

๑) ว่าที่ร้อยตรีดิฐวิวัฒน์ เอมสกลิตย์ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษาสูงสุด ศีลศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) วิชาเอกการบริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนบ้านข่อยวิทยา เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ จนถึงปัจจุบัน

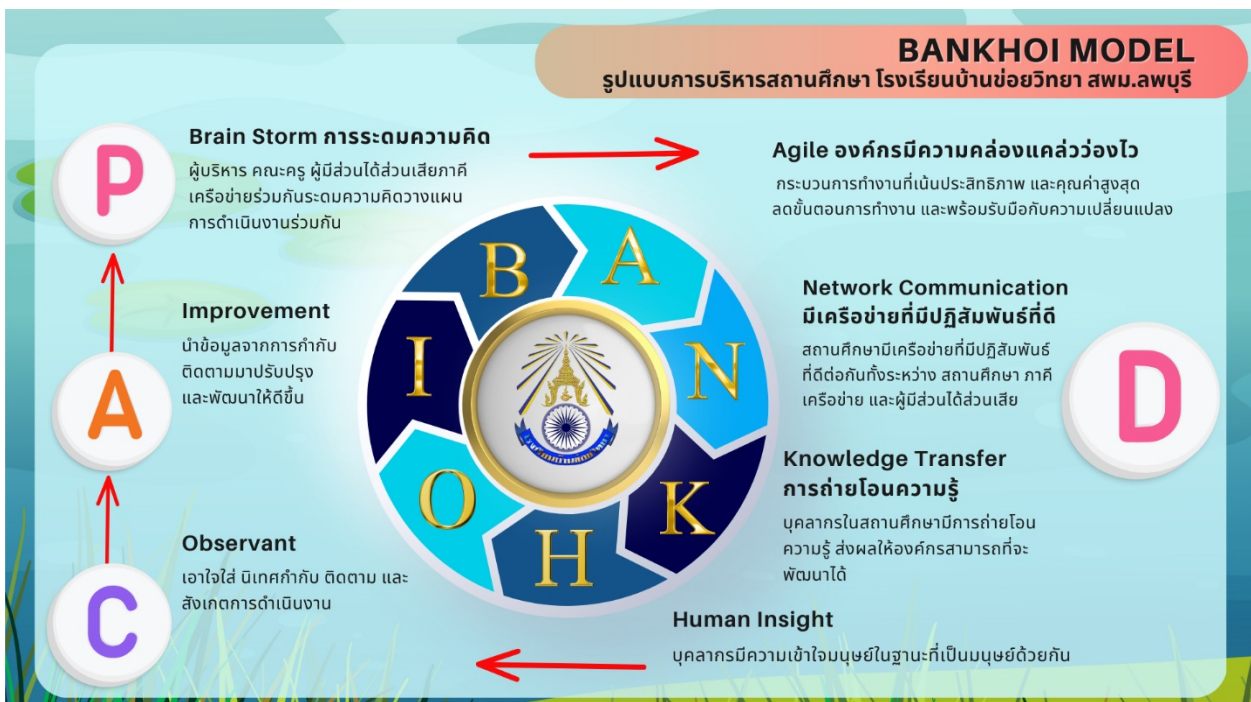
๒) โครงสร้างการบริหารงาน : โรงเรียนบ้านข่อยวิทยาดำเนินการบริหารงานสถานศึกษาตามแนวทางการบริหารรูปแบบนิติบุคคล ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๓๙ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๕) และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ดังแผนผังการบริหารงาน ดังนี้

โครงสร้างการบริหารงานสถานศึกษา โรงเรียนบ้านข่อยวิทยา

รูปแบบการบริหารงาน BANKHOI Model

๓. ข้อมูลบุคลากร

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนของบุคลากรโรงเรียนบ้านข่อยวิทยา ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จำแนกตามประเภทบุคลากร เพศ และระดับการศึกษาสูงสุด

ประเภทบุคลากร	เพศ		ระดับการศึกษาสูงสุด			
	ชาย	หญิง	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาตรีโท	ปริญญาตรีเอก
ผู้บริหารสถานศึกษา	๑	-	-	-	๑	-
ข้าราชการครู	๒	๘	-	๙	๑	-
ครูช่วยราชการ	๑	-	-	๑	-	-
ครูอัตราจ้าง	๑	-	-	๑	-	-
นักการ/ภารโรง	๑	-	๑	-	-	-
รวม	๖	๘	๑	๑๑	๒	-

ตารางที่ ๒ แสดงจำนวนของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านข่อยวิทยา ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับการศึกษาสูงสุด

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	หมายเหตุ
ภาษาไทย	๑	-	
คณิตศาสตร์	๑	-	
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๔*	-	ช่วยราชการ ๑ คน
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	-	๑	
สุขศึกษาและพลศึกษา	๑	-	
ศิลปะ	๑	-	
การงานอาชีพ	๒	-	
ภาษาต่างประเทศ	๑	-	
รวมทั้งสิ้น	๑๑	๑	

๔. ข้อมูลนักเรียน

ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนนักเรียน จำนวนห้องเรียนของโรงเรียนบ้านข่อยวิทยา ปีการศึกษา ๒๕๖๗
จำแนกตามระดับชั้นเรียนและเพศ ข้อมูล ณ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๘

ระดับชั้น	จำนวนห้อง	เพศ		รวม
		ชาย	หญิง	
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๑	๖	๔	๑๐
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๑	๗	๔	๑๑
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๑	๘	๘	๑๖
รวมชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	๓	๒๑	๑๖	๓๗
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๑	๑๓	๖	๑๙
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๑	๕	๖	๑๑
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๑	๔	๐	๔
รวมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	๓	๒๒	๑๒	๓๔
รวม	๖	๔๓	๒๘	๗๑

อัตราส่วนข้อมูลของครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านข่อยวิทยา

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน : มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

อัตราส่วนของจำนวนผู้เรียน : ครู เท่ากับ ๗๑ : ๑๒

อัตราส่วนของจำนวนผู้เรียน : ห้อง เท่ากับ ๗๑ : ๖

ภาระงานของครู โดยเฉลี่ยชั่วโมง : สัปดาห์ เท่ากับ ๒๓ : ๑

ส่วนที่ ๒ แผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐)

รหัสโรงเรียน ๑๐๑๖๔๙๐๓๙๘ โรงเรียนบ้านข่อยวิทยา ตำบลบ้านข่อย อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำนวนนักเรียน ณ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๗ จำนวน ๗๑ คน

แผนด้านการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

๑) ด้านการบริหารวิชาการ

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) อยู่ในระดับสูงกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ตลอดจนผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษา กำหนด

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และบริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก
๒. เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้
๓. เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
๔. เพื่อสร้างความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอกในการจัดการศึกษา
๕. เพื่อส่งเสริมการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน
๖. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) อยู่ในระดับสูงกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

เป้าหมาย

๑. โรงเรียนขนาดเล็กมีหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทของโรงเรียน
๒. ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. ครูมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
๔. โรงเรียนมีความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอกในการจัดการศึกษา
๕. โรงเรียนมีระบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน
๖. ผู้เรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) อยู่ในระดับสูงกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

กลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงาน

๑. การพัฒนาหลักสูตรและการเตรียมความพร้อม

๑.๑ บูรณาการกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๑) สำรวจความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

ใช้กระบวนการสำรวจความต้องการของโรงเรียนและชุมชน (Needs Assessment) ทำให้โรงเรียนสามารถเข้าใจบริบทของผู้เรียน ในด้านความถนัด ความสนใจ ความจำเป็น และข้อจำกัดในการเรียนรู้ ขณะเดียวกัน การรับฟังเสียงของชุมชนจะช่วยให้โรงเรียนมองเห็นทรัพยากรที่มีอยู่รอบตัว ทั้งแหล่งเรียนรู้

ทรัพยากร วัฒนธรรม และทักษะอาชีพที่มีในชุมชน ซึ่งสามารถนำมาบูรณาการเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีความหมาย ผลจากการสำรวจเหล่านี้จะนำไปสู่การปรับหรือออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความยืดหยุ่น เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียน และส่งเสริมให้การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้มากขึ้น หากยังส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กได้อย่างยั่งยืน โดยอาศัยความร่วมมือจากชุมชนและการออกแบบหลักสูตรที่ยืดหยุ่นเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริงปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาเชื่อมโยงกับ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน) และหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

๑.๒ บูรณาการกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน

๑.๒.๑ ใช้แผนการจัดแผนการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่สอดคล้องกับแนวทาง Anywhere Anytime Learning หรือ *การเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา* เป็นแนวคิดที่เน้นการจัดการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น ไม่จำกัดสถานที่และเวลา โดยใช้เทคโนโลยีและสื่อหลากหลายเป็นเครื่องมือหลัก ซึ่งเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากรและเวลาเรียนในชั้นเรียน

๑.๒.๒ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนโดยอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์จากการประเมินผลอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการประเมินทางการศึกษาระดับชาติและนานาชาติ เช่น ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) และ PISA (Programme for International Student Assessment) ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบการเรียนรู้ที่ตรงกับจุดแข็งและจุดอ่อนของผู้เรียนรายบุคคล อันนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

๑.๒.๓ ส่งเสริมให้ครูนำผลการวิเคราะห์ผลสอบย้อนหลังทั้งในส่วนของคะแนนเฉลี่ยรายวิชา รายข้อ และรายบุคคล เพื่อระบุขอบเขตของการเรียนรู้ที่ผู้เรียนยังขาดความเข้าใจ และนำไปสู่การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และการสอนเสริมอย่างจำเพาะเจาะจง ดังนี้

๑) นำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ย้อนหลัง ๓ ปี มาวิเคราะห์การศึกษาแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ร้อยละของจำนวนข้อที่นักเรียนตอบถูกในแต่ละรายวิชา และศึกษารายละเอียด Test Blueprint ของแบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปีการศึกษานั้นๆ

๒) นำผลการวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ย้อนหลัง ๓ ปีการศึกษา แยกตามมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ เพื่อทราบว่าการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ใด มีค่าเพิ่มขึ้น/ลดลงเพื่อที่ครูผู้สอนได้ปรับปรุง พัฒนา

๓) การจัดกลุ่มผู้เรียนตามระดับความสามารถ (เก่ง/กลาง/อ่อน) เพื่อวางแผนเพื่อพัฒนาตามระดับความสามารถของผู้เรียน

๔) นำแบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในแต่ละรายวิชาที่สอบมาจัดทำเป็นแบบฝึกเสริมทักษะบูรณาการในรายวิชาที่จัดการเรียนการสอน

๕) ให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเมื่อตรวจแบบฝึกเสริมทักษะบูรณาการแบบรายข้อ หรือรายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนทราบ

๖) ติดตามพัฒนาการของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนากระบวนการคิด การวิเคราะห์ และการประเมินตนเองของผู้เรียน

๑.๓ บูรณาการกับการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน

๑.๓.๑ การใช้แผนการเรียนรู้ฐานบูรณาการวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง โดยการใช้รูปแบบโครงงาน Project-Based Learning ที่เชื่อมโยงวิชาการเข้ากับกิจกรรมชุมชนหรือวิถีชีวิต เช่น การปลูกพืช, ทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

๑.๓.๒ การพัฒนาทักษะอาชีพแบบ Learn to Earn มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะที่ได้จากโรงเรียนไปใช้ในชีวิตจริง เพื่อสร้างรายได้ระหว่างเรียน และมีอาชีพหรือแนวทางประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา โดยเฉพาะในบริบทของ โรงเรียนขนาดเล็กหรือพื้นที่ชนบท ที่ผู้เรียนมักมีข้อจำกัดด้านเศรษฐกิจและโอกาสทางการศึกษา

มีขั้นตอนการดำเนินงานในการบูรณาการกับการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน ดังนี้

๑) การวางแผน

๑. วิเคราะห์บริบทของโรงเรียน ชุมชน และศักยภาพของผู้เรียน

๒. กำหนดวัตถุประสงค์ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะชีวิต หรือทักษะอาชีพ ที่ต้องการพัฒนา

๓. วางแผนโครงสร้างกิจกรรมหรือโครงการ เช่น โครงการเศรษฐกิจพอเพียง โครงการ สร้างรายได้

๔. บูรณาการสาระการเรียนรู้ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ฯลฯ เข้ากับกิจกรรม

๒) การเตรียมการ

๑. ประชุมคณะครูเพื่อกำหนดบทบาท หน้าที่ และแนวทางการจัดกิจกรรม

๒. เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ และวิทยากรชุมชนที่เกี่ยวข้อง

๓. จัดทำแบบประเมิน/แบบบันทึก (Learning Log, Rubric Score, แบบประเมินคุณลักษณะ)

๓) การดำเนินการ

๑. จัดทำแผนการเรียนรู้แบบ Project-Based Learning (เศรษฐกิจพอเพียง)ให้นักเรียนเลือกหัวข้อโครงการจากบริบทใกล้ตัว เช่น การปลูกผัก ทำปุ๋ยหมัก ทำบัญชีครัวเรือน เป็นต้น

๒. ดำเนินโครงการเป็นกลุ่ม/รายบุคคล โดยครูเป็นพี่เลี้ยง

๓. บูรณาการเชื่อมโยงสาระความรู้ในวิชาต่าง ๆ กับการปฏิบัติจริง ที่เน้นพัฒนาทักษะอาชีพ

๔) การติดตามและประเมินผล

๑. ครูติดตามความก้าวหน้าผ่านการสังเกต การสะท้อนผลของนักเรียน และเอกสารบันทึก

๒. ใช้เครื่องมือประเมิน เช่น Rubric, แบบประเมินพฤติกรรม และแบบสะท้อนการเรียนรู้

๓. ประเมินผลทั้งด้านเนื้อหาความรู้ และพฤติกรรม/คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่ม ฯลฯ

๕) การสรุปผลและขยายผล

๑. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้นำเสนอผลงานต่อเพื่อน ครู และชุมชน

๒. สรุปผลการดำเนินงานทั้งในระดับห้องเรียนและโรงเรียน

๓. สะท้อนผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาในปีถัดไป

๒. พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นตอบโจทย์ศักยภาพผู้เรียน

๒.๑ ส่งเสริมการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนรู้เป็นกลยุทธ์หลักของการศึกษาที่ยืดหยุ่น โดยใช้สื่อดิจิทัล วิดีโอ บทเรียนออนไลน์ เกมการเรียนรู้ หรือแอปพลิเคชันทางการศึกษา เช่น Classroom, YouTube, Quizizz, Kahoot! เป็นต้น ซึ่งช่วยให้ครูสามารถออกแบบบทเรียนในรูปแบบที่หลากหลาย ตอบสนองสไตล์การเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียน และการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถทบทวนเนื้อหาย้อนหลังได้เอง (self-paced learning) และยังส่งเสริมทักษะดิจิทัล ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑

๒.๒ จัดอบรมให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

เนื่องด้วยครูถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น การพัฒนาศักยภาพของครูจึงต้องเน้นให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมั่นใจและเหมาะสม การอบรมครู

ควรครอบคลุมทั้งการใช้เครื่องมือพื้นฐาน เช่น โปรแกรมนำเสนอ แอปสื่อสาร สื่อวิทัศน์ และการออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์/ผสมผสาน (Blended/Hybrid Learning) และใช้ระบบ "Coaching & Mentoring" ให้ครูช่วยเหลือกันเอง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) เพื่อให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่สนับสนุน กันอย่างยั่งยืน

๒.๓ จัดหาอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนรู้

การพัฒนาความยืดหยุ่นในการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริงก็ต่อเมื่อมี ความพร้อมด้านโครงสร้าง พื้นฐาน (Infrastructure) เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สมาร์ททีวี อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และสื่อการเรียนรู้ดิจิทัล ที่เข้าถึงง่ายและใช้งานได้จริง โรงเรียนควรร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่ เช่น อบต., อบจ., ภาคเอกชน หรือชุมชน ในการจัดหาและกระจายอุปกรณ์ให้กับผู้เรียนอย่างทั่วถึง และให้ความสำคัญกับการพัฒนา “ศูนย์เรียนรู้ ICT ภายในโรงเรียน” เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ได้ตามเวลาที่เหมาะสม พร้อมทั้งสนับสนุนให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย

๒.๔ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และมีความสุข

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และมีความสุข ถือเป็นองค์ประกอบเชิงระบบที่มี ผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยเฉพาะในระดับห้องเรียนซึ่งเป็นพื้นที่สำคัญ ของการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน การจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมทั้งกายภาพ สังคมและจิตวิทยา ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม การคิดวิเคราะห์ และการเรียนรู้อย่างมีความหมาย โดยมีเป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกปลอดภัย เป็นที่ยอมรับ และสามารถแสดงศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่

ครูมีบทบาทสำคัญในการสร้างความไว้วางใจ สนับสนุนความหลากหลายทางความคิด และเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล นอกจากนี้ การใช้สื่ เทคโนโลยีและกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning), การเรียนรู้ ผ่านโครงงาน (Project-Based Learning) หรือการเรียนรู้ตามความสนใจ (Interest-Based Learning) ยังช่วย กระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ และสร้างความผูกพันกับเนื้อหาได้อย่างลึกซึ้ง

๓. การพัฒนาครูและการจัดการเรียนรู้

๓.๑ พัฒนาและต่อยอดวิธีการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา

- ๑) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ๒) ส่งเสริมการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียน
- ๓) นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของครู

๓.๒ พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching)

- ๑) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-based Learning) และการเรียนรู้แบบใช้ปัญหา เป็นฐาน (Problem-based Learning)
- ๒) ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้
- ๓) ส่งเสริมผู้เรียนมีทักษะอาชีพหรือทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริงของผู้เรียน ให้มีรายได้ ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

๓.๓ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาช่วยในการจัดการเรียนรู้

- ๑) นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอนให้มากขึ้น

๔. การวัดและประเมินผลและการสร้างความยั่งยืน

๔.๑ พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นตอบสนองต่อศักยภาพผู้เรียน

- ๑) พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน
- ๒) ส่งเสริมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)
- ๔.๒ พัฒนาทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริงของผู้เรียน
 - ๑) สร้างความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอกในการจัดการศึกษา
 - ๒) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษา
- ๔.๓ สร้างโอกาสให้คนทุกช่วงวัยเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรมอย่างเท่าเทียม มีคุณภาพและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข
 - ๑) จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่คนในชุมชน
 - ๒) สร้างกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนมีความสุขในการมาโรงเรียน

๒) ด้านการบริหารงานบุคคล

ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้สามารถจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมบูรณาการตามบริบทของผู้เรียนและสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายด้านวิชาการ

วัตถุประสงค์

- ๑. พัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมบูรณาการตามบริบทของผู้เรียนและสถานศึกษา
- ๒. ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
- ๓. สร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ๔. สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษา

เป้าหมาย

- ๑. ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนได้รับการพัฒนาให้สามารถจัดการเรียนรู้และกิจกรรมบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการสนับสนุนในการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
- ๓. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานสูงขึ้น
- ๔. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงาน

๑. การสำรวจความต้องการและการวางแผนพัฒนา

- ๑.๑ พัฒนาและต่อยอดวิธีการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - ๑) สำรวจความต้องการในการพัฒนาของครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - ๒) จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล (IDP) ที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของโรงเรียน
 - ๓) ส่งเสริมการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียน
 - ๔) ปรับปรุงกระบวนการประเมินวิทยฐานะให้สั้นลงและยืดหยุ่น ตามแนวทาง กคศ.
- ๑.๒ จัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการ
 - ๑) จัดหาอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
 - ๒) จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครู

๑.๓ ปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน

- ๑) ลดภาระงานที่ไม่จำเป็นของครู เพื่อให้มีเวลาในการพัฒนาตนเองและจัดการเรียนรู้มากขึ้น
- ๒) ลดภาระงานเอกสารที่ซ้ำซ้อน โดยใช้ระบบเทคโนโลยีบริหารจัดการ จัดเก็บเอกสารบนพื้นที่ Cloud

๒. การพัฒนาศักยภาพและการสนับสนุน

๒.๑ แก้ปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษา

- ๑) พัฒนาศักยภาพครูผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการในรูปแบบ Active Learning, Problem-Based Learning (PBL) และ STEAM Education และอื่น ๆ
- ๒) พัฒนาทักษะดิจิทัลของครู ด้าน AI & Digital Tools เพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการสอนในระดับสูง และสามารถพัฒนาสู่การเป็นผู้นำทางการศึกษาและเทคโนโลยีที่มีความสามารถด้านเทคโนโลยีที่สามารถเผยแพร่สู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูได้
- ๓) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูในโรงเรียนและโรงเรียนเครือข่าย
- ๔) นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของครู
- ๕) สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมการอบรมและสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพ

๒.๒ เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime)

- ๑) ส่งเสริมการใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ในการพัฒนาตนเองของครู
- ๒) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ดิจิทัลต่างๆ เช่น Google Classroom ในการบริหารจัดการชั้นเรียน เป็นต้น
- ๓) จัดอบรมทักษะ Digital Literacy และการใช้สื่อการสอนรูปแบบต่างๆ เช่น สื่อการเรียนการสอนแบบ Gamification เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning
- ๔) สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรสำหรับครูผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น MOOC , Coursera และ EdX เป็นต้น

๒.๓ พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียนรู้ (Coaching)

- ๑) สร้างระบบการนิเทศภายในที่เข้มแข็ง เพื่อให้คำแนะนำและสนับสนุนครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้
- ๒) ประสานหน่วยงานทางวิชาชีพหรือผู้เชี่ยวชาญ ในการพัฒนา และส่งเสริม หลักสูตร จิตวิทยาการศึกษาและแนะแนวอาชีพ แก่ครูและนักเรียน
- ๓) พัฒนาระบบ Mentorship Program หรือพี่เลี้ยงน้อง ให้ครูอาวุโส/ครูพี่เลี้ยงช่วยแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติตนและการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

๓. การสร้างความยั่งยืนและการขยายผล

๓.๑ ครูและบุคลากรทางการศึกษาคืนถิ่น

- ๑) สร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ๒) ยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีผลงานดีเด่น
- ๓) ส่งเสริมให้ครูมีวิทยฐานะที่สูงขึ้น และได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติตามแนวทางการพัฒนาวิชาชีพครู

๓.๒ เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพ

- ๑) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนอื่น ๆ และหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ๒) เผยแพร่และขยายผลรูปแบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบความสำเร็จ
- ๓.๓ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาช่วยในการจัดการเรียนรู้
- ๑) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและ AI ในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของครู

๓) ด้านการบริหารทั่วไป

สถานศึกษามีความสะอาดปลอดภัย และมีระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่สะอาด ปลอดภัย และเอื้อต่อการเรียนรู้
๒. เพื่อพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
๓. เพื่อสร้างความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอกในการดูแลนักเรียน
๔. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ
๕. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองและชุมชน

เป้าหมาย

๑. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาด ปลอดภัย และเป็นระเบียบเรียบร้อย
๒. นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและเหมาะสม
๓. โรงเรียนมีความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอกในการดูแลนักเรียน
๔. นักเรียนมีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ
๕. ผู้ปกครองและชุมชนมีความเชื่อมั่นในโรงเรียน

กลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงาน

๑. การสร้างมาตรฐานฐานความสะอาดและความปลอดภัย

๑.๑ อาคารสถานที่และภูมิทัศน์

- ๑) จัดทำแผนการทำความสะอาดและบำรุงรักษาสถานที่อย่างเป็นระบบ
- ๒) จัดหาอุปกรณ์และวัสดุทำความสะอาดที่เหมาะสม
- ๓) มีการพัฒนา ปรับปรุง ซ่อมแซมและแก้ไขปัญหเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ให้ความปลอดภัยและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน
- ๔) ระบบสาธารณูปโภคในสถานศึกษาพร้อมต่อการใช้งาน พร้อมทั้งมีแนวปฏิบัติในการแก้ไขเมื่อเกิดปัญหาเบื้องต้น

๑.๒ ส่งเสริมให้มีกระบวนการสร้างความปลอดภัยให้กับผู้เรียน

- ๑) ติดตั้งกล้องวงจรปิดและระบบรักษาความปลอดภัย
- ๒) จัดทำแผนเผชิญเหตุและฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ
- ๓) ตรวจสอบและปรับปรุงสภาพอาคารและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ปลอดภัย
- ๔) จัดทำป้ายเตือนและสัญลักษณ์ความปลอดภัย
- ๕) ให้ความรู้กับนักเรียนเกี่ยวกับการปลอดภัยในการดำเนินชีวิตของนักเรียน และการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันโดยผู้เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือบุคลากรวิชาชีพ
- ๖) ให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยทางไซเบอร์ เช่น การปฏิบัติในการปกป้องระบบคอมพิวเตอร์ เครือข่าย แอปพลิเคชัน ข้อมูลดิจิทัลต่าง ๆ และภัยคุกคามทางไซเบอร์

- ๓) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปลุกฝังให้มีความรู้ ความเข้าใจในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างถูกต้องและเหมาะสม แนะนำการปกป้องความเป็นส่วนตัวบนโลกออนไลน์ เรียนรู้การป้องกันภัยไซเบอร์บนโลกออนไลน์ รู้จักการปฏิสัมพันธ์ด้วยทักษะและพฤติกรรม การสื่อสารบนโลกออนไลน์อย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ สร้างภูมิคุ้มกันการใช้ชีวิตในโลกดิจิทัลยุคใหม่ให้กับนักเรียน
- ๔) การดำเนินการภายหลังการแก้ปัญหาภัยคุกคามทางไซเบอร์ ได้แก่ การนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาพิจารณาถึงจุดอ่อนหรือข้อจำกัดในการดำเนินการที่ผ่านมาร่วมกัน

๒. การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

๒.๑ พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียนรู้ (Coaching)

- ๑) จัดตั้งระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนรายบุคคล (Case Management)
- ๒) จัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตและทักษะทางสังคม
- ๓) จัดให้มีครูที่ปรึกษาและครูแนะแนว
- ๔) สร้างเครือข่ายผู้ปกครองและชุมชนในการดูแลนักเรียน

๒.๒ ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา (Zero Drop out)

- ๑) จัดทำฐานข้อมูลเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา
- ๒) จัดตั้งทีมงานติดตามและให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชน
- ๓) จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับความต้องการของเด็กและเยาวชน

๒.๓ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

- ๑) รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลในมิติต่าง ๆ อย่างครบถ้วนและต่อเนื่อง เช่น พฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมทั่วไป ความรู้ความสามารถ สุขภาพร่างกาย สภาพครอบครัวและสภาพเศรษฐกิจ การอบรมเลี้ยงดู การคุ้มครองนักเรียน
- ๒) การเยี่ยมบ้านผู้เรียนครบร้อยละ ๑๐๐ ทุกคน/ทุกภาคเรียน
- ๓) มีการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษและกลุ่มปกติที่ควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนเพิ่มเติม กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหาเพื่อติดตามให้การดูแลช่วยเหลือในส่วนที่ควรช่วยเหลือเป็นรายกรณี
- ๔) การจัดทำเอกสารข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคล และสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายห้องเรียน
- ๕) ครูดูแลเอาใจใส่ และให้ความสำคัญกับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ครูปฏิบัติหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียนในการให้คำปรึกษา แนะนำ แนวทางในการแก้ไขปัญหาและการปฏิบัติตนของนักเรียน
- ๖) ประสานความร่วมมือด้านต่างๆ กับผู้เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนและดำเนินการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
- ๗) ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถและศักยภาพอย่างเต็มที่ จัดกิจกรรมโฮมรูมที่ให้ครูได้ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ ดำเนินการประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนเกิดความรู้ ทักษะเต็มตามศักยภาพของนักเรียน
- ๘) มีการส่งต่อภายในสถานศึกษาโดยบุคลากรของสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถหรือมีความเชี่ยวชาญ หากยังไม่ประสบผลสำเร็จก็จะดำเนินการส่งต่อนอกสถานศึกษา

ไปยังหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ที่เหมาะสม หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพเฉพาะด้าน

๓. การสร้างความร่วมมือและขยายผล

๓.๑ เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพ

- ๑) สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานสาธารณสุขในการส่งเสริมสุขภาพนักเรียน
- ๒) จัดกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกายและกีฬา
- ๓) จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
- ๔) ประเมินผลและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
- ๕) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนอื่น ๆ ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๓.๒ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข

- ๑) สร้างกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนมีความสุขในการมาโรงเรียน

๔) ด้านการบริหารงบประมาณ

สถานศึกษามีแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน
๒. เพื่อจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
๓. เพื่อสร้างความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอกในการสนับสนุนงบประมาณ
๔. เพื่อส่งเสริมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า
๕. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองและชุมชน

เป้าหมาย

๑. โรงเรียนมีแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสอดคล้องกับความต้องการ
๒. โรงเรียนมีงบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
๓. โรงเรียนมีความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอกในการสนับสนุนงบประมาณ
๔. โรงเรียนมีการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า
๕. ผู้ปกครองและชุมชนมีความเชื่อมั่นในการบริหารงบประมาณของโรงเรียน

กลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงาน

๑. การวางแผนและการจัดสรรงบประมาณ

๑.๑ วิเคราะห์บริบทและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Performance-Based Budgeting)

- ๑) ศึกษาสภาพปัญหา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัดของโรงเรียน (SWOT Analysis)
- ๒) ประชุมระดมความคิดเห็น (เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน) เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- ๓) จัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมและเป้าหมายที่จำเป็นต้องใช้งบประมาณ
- ๔) นำผลจากการวิเคราะห์ไปกำหนดกรอบงบประมาณประจำปีให้สอดคล้องกับเป้าหมาย

๑.๒ จัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี สอดคล้องกับตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖

- ๑) กำหนดกรอบการใช้งบประมาณใน ๔ ด้านหลัก ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- ๒) รวบรวมความต้องการจากทุกฝ่ายและจัดทำ แบบฟอร์มแผนการใช้จ่ายรายกิจกรรม
- ๓) นำเสนอแผนต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบ
- ๓) บันทึกแผนลงในระบบงบประมาณ หรือรายงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่

๑.๓ การจัดสรรงบประมาณตามแผน

- ๑) แยกหมวดค่าใช้จ่าย เช่น ค่าวัสดุ ค่าครุภัณฑ์ ค่าอบรม ค่าจ้างชั่วคราว ฯลฯ
- ๒) จัดลำดับความสำคัญและระยะเวลาใช้จ่าย (ไตรมาส/ภาคเรียน)
- ๓) ส่งแผนขออนุมัติต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาและรายงานต่อเขตพื้นที่
- ๔) สื่อสารแผนให้ครูและผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง

๑.๔ การดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณ

- ๑) ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยยึดตาม ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๒) ตรวจสอบความถูกต้องของรายการ และลงบันทึกบัญชีทุกครั้งที่มีการเบิกจ่าย
- ๓) ออกเอกสารประกอบ เช่น ใบขออนุมัติ ใบสำคัญการจ่าย ใบเสร็จรับเงิน ฯลฯ
- ๔) จัดเก็บเอกสารอย่างเป็นระบบตามหมวดงบประมาณ เพื่อให้ตรวจสอบได้

๑.๕ การติดตาม ประเมิน และรายงานผล สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลด้านความโปร่งใส (Transparency), ความรับผิดชอบ (Accountability)

- ๑) จัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณรายเดือน/ไตรมาส/ปี ให้สอดคล้องกับแผน
- ๒) จัดประชุมตรวจสอบการใช้จ่ายร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา
- ๓) ประเมินความคุ้มค่าและผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรมที่ใช้งบประมาณ
- ๔) นำผลการประเมินไปปรับปรุงแผนปีถัดไป และเผยแพร่ข้อมูลต่อชุมชน/ผู้ปกครอง

๑.๖ การสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วม

- ๑) เปิดเวทีให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนและตัดสินใจ
- ๒) สร้างเครือข่ายภาคีสนับสนุนงบประมาณ เช่น อบต., อสม., องค์กรท้องถิ่น, ผู้ประกอบการ
- ๓) จัดกิจกรรมระดมทุน เช่น งานวันเด็ก, กิจกรรมพี่ช่วยน้อง
- ๔) รายงานการใช้จ่ายต่อที่ประชุมผู้ปกครอง/กรรมการสถานศึกษาอย่างโปร่งใส

๑.๗ การสร้างความยั่งยืนในการบริหารงบประมาณ

- ๑) พัฒนาศักยภาพครูด้านการบริหารงบประมาณ เช่น อบรมการวางแผน การจัดทำบัญชี
- ๒) พัฒนา “คู่มือการบริหารงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็ก” เพื่อใช้เป็นแนวทางภายใน
- ๓) ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดหลักพอเพียง ประหยัด และคุ้มค่า
- ๔) จัดทำระบบการบริหารที่ตรวจสอบได้และสื่อสารข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

๒. การบริหารจัดการและการควบคุมงบประมาณ

๒.๑ การจัดการและดำเนินงานเป็นไปตามแผน

- ๑) ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตาม ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมอย่างเคร่งครัด เพื่อให้กระบวนการจัดซื้อมีความโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ ครอบคลุมทั้งวิธีเฉพาะเจาะจง วิธีสอบราคา และวิธีประกวดราคา ทั้งนี้ การจัดซื้อจะต้องมีหลักฐานประกอบ เช่น ใบเสนอราคา รายงานการจัดซื้อจัดจ้าง และหนังสืออนุมัติจากผู้บริหารสถานศึกษา
- ๒) ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนและภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการสถานศึกษา และรายงานต่อต้านสังคม (เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา) โดยไม่ใช้จ่ายเกินวงเงินที่ได้รับ การควบคุมงบประมาณต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านงบประมาณ และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามหลักการ บริหารงบประมาณแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Performance-Based Budgeting)
- ๓) จัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณประจำเดือนและประจำปีในรูปแบบที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด เช่น รายงานงบประมาณรายเดือน รายไตรมาสหรือรายปี ซึ่งควรรวมทั้งข้อมูลด้านการเบิกจ่าย การใช้พัสดุ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณนั้น พร้อมเอกสารประกอบ เช่น แบบฟอร์มเบิกจ่าย ใบเสร็จ รายงานผลกิจกรรม ทั้งนี้ ต้องรายงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่ฯ และเปิดเผยต่อสาธารณะตามหลัก การบริหารแบบเปิดเผย (Transparency)
- ๔) ตรวจสอบและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ โดยการตรวจสอบภายในโดยคณะกรรมการหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งอาจเชิญผู้แทนชุมชนหรือผู้ปกครองเข้าร่วมการตรวจสอบบางกรณี เพื่อสร้างความโปร่งใส และความเชื่อมั่นให้แก่สาธารณชน นอกจากนี้ควรมีการประเมินประสิทธิภาพของการใช้จ่ายงบประมาณ โดยพิจารณาจากผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงเทียบกับวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนา

๒.๒ ส่งเสริมให้มีกระบวนการสร้างความปลอดภัยให้กับผู้เรียน

จัดสรรงบประมาณสำหรับปรับปรุงสภาพแวดล้อมและจัดหาอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยให้นักเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณสำหรับปรับปรุงอาคารเรียน พื้นที่ใช้สอย ห้องน้ำ ระบบไฟฟ้า ระบบกล้องวงจรปิด อุปกรณ์ดับเพลิง และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ความสะอาด และความปลอดภัยของนักเรียน โดยต้องยึดตามระเบียบของ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการดูแลความปลอดภัยของนักเรียนในสถานศึกษา และอิงหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายที่ถูกต้องตามระเบียบการคลัง

๓. การสร้างความร่วมมือและการประเมินผล

๓.๑ เครือข่ายสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ

- ๑) สร้างความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอกในการสนับสนุนงบประมาณโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ตาม ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งระบุให้สถานศึกษาสามารถจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา และดำเนินการความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ได้ โดยสามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ หรือทรัพยากรอื่น ๆ จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจ หน่วยงานรัฐ และองค์กรสาธารณประโยชน์ ภายใต้หลักความโปร่งใส ไม่ขัดต่อกฎหมาย และมีบันทึกข้อตกลงหรือหนังสือยืนยันที่สามารถตรวจสอบได้
- ๒) จัดกิจกรรมระดมทุนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาโรงเรียน เช่น งานผ้าป่าเพื่อการศึกษา ดำเนินการตาม ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินบริจาค พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยดำเนินการภายใต้กรอบของความสมัครใจ ไม่เป็นการบังคับหรือเรียกร้อย และมีระบบรับ-จ่ายเงินที่ชัดเจน พร้อมใบเสร็จ และการรายงานผลการใช้เงินบริจาคอย่างเป็นทางการ
- ๓) ประเมินผลการบริหารงบประมาณและนำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนการใช้จ่ายงบประมาณเป็นประจำ โดยใช้ แนวทางการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายภาครัฐ ที่สำนักงานงบประมาณและสำนักตรวจเงินแผ่นดินแนะนำ ซึ่งควรประกอบด้วยการเปรียบเทียบระหว่างปีที่ใช้จริงกับกิจกรรมที่ดำเนินการ ผลลัพธ์ของกิจกรรมที่ใช้จ่าย และความคุ้มค่าเชิงเศรษฐศาสตร์ เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนการใช้จ่ายในปีถัดไปให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- ๔) เผยแพร่ข้อมูลการบริหารงบประมาณต่อผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน, การประชุมผู้ปกครอง, เว็บไซต์ หรือโซเชียลมีเดียของโรงเรียน ทั้งนี้ควรดำเนินการตามแนวทาง การบริหารภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) และหลักธรรมาภิบาลด้าน “การเปิดเผยข้อมูล” (Transparency) และ “ความรับผิดชอบ” (Accountability)

๓. การติดตามและประเมินผล

๓.๑ กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

โดยตัวชี้วัดควรครอบคลุมทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ความพึงพอใจของผู้ปกครอง/ชุมชน, อัตราการเข้าเรียน/ไม่ออกกลางคัน, ความโปร่งใสของการบริหารงบประมาณ และการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

ซึ่งการกำหนดตัวชี้วัดเหล่านี้ควรอิงจาก แผนปฏิบัติการประจำปี และเชื่อมโยงกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) รวมถึงสามารถวัดผลได้จริง มีข้อมูลรองรับ และสามารถเปรียบเทียบผลการดำเนินงานในรอบปีได้อย่างเป็นระบบ

๓.๒ จัดทำระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนควรออกแบบระบบติดตามที่มีความชัดเจนทั้งในด้านโครงสร้าง กระบวนการ และระยะเวลา เช่น การประชุมทบทวนแผนงานเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาส, การจัดทำรายงาน

ความก้าวหน้าของแต่ละกิจกรรม และการตรวจสอบเอกสารและงบประมาณโดยคณะกรรมการตรวจสอบภายใน

การติดตามผลควรอิงตามหลักเกณฑ์ของ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งเน้นการประเมินผลทั้งเชิงปริมาณ (output) และเชิงผลลัพธ์ (outcome) โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชน

๓.๓ นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

นำข้อมูลจากการประเมินกลับมาใช้ในการปรับแผนบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการปรับปรุงแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง การปรับการจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมกับจุดแข็ง-จุดอ่อนที่พบ และการวางแผนพัฒนาครู บุคลากร และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ตรงกับผลการประเมิน

กระบวนการนี้ควรดำเนินการโดยอาศัยหลักการของ การบริหารจัดการแบบวงจรคุณภาพ (PDCA – Plan, Do, Check, Act) และรูปแบบการบริหารสถานศึกษา BANKHOI Model เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ และทำให้แผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กมีความยืดหยุ่น ทันสมัย และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนได้ดียิ่งขึ้น

๔. การมีส่วนร่วม

๔.๑ เปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินงาน โดยยึดหลัก “การมีส่วนร่วมทุกระดับ” ตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียน ไปจนถึงการจัดทำแผนปฏิบัติการ การติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ครูและบุคลากรควรมีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตร กำหนดกิจกรรม และพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

ผู้ปกครองและชุมชนสามารถเข้ามามีบทบาทในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาผ่านคณะกรรมการสถานศึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน หรือการมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ การช่วยเหลือด้านสื่อ วัสดุ อาชีพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่มุ่งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในกระบวนการจัดการศึกษาอย่างรอบด้าน

๔.๒ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการสนับสนุนการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาต้องอาศัยเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สาธารณสุข เกษตร สถานประกอบการ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สถานพินิจ หรือภาคเอกชน

ซึ่งสามารถให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ ทุนการศึกษา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการแนะแนวอาชีพ

การสร้างเครือข่ายดังกล่าวควรดำเนินการภายใต้กรอบของ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการมีส่วนร่วม ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และแนวทางของ นโยบายการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา ที่มุ่งเน้นให้โรงเรียนเป็นหน่วยจัดการศึกษาหลัก โดยมีหน่วยงานภายนอกเข้ามาหนุนเสริมในบทบาทที่เหมาะสมและยั่งยืน

๕. ความยั่งยืน

๕.๑ สร้างระบบการบริหารจัดการที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ ดำเนินงานภายใต้หลักธรรมาภิบาล ได้แก่ ความโปร่งใส (Transparency), ความรับผิดชอบ (Accountability), และการตรวจสอบได้ (Auditability) ซึ่งสอดคล้องกับ แนวทางการบริหารภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM) และ หลักการ Good Governance ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ส่งเสริม รวมถึงการจัดทำเอกสารหลักฐานอย่างครบถ้วน เช่น รายงานการเงิน แผนการใช้จ่าย กิจกรรมการตรวจสอบภายใน รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เช่น ผ่านบอร์ดประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ หรือเวทีสาธารณะ เพื่อสร้างความไว้วางใจและความเชื่อมั่นในกระบวนการบริหาร

๕.๒ พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่องเป็นหัวใจของการยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก การจัดสรรงบประมาณจึงควรมีความชัดเจน เป็นไปตามแผนพัฒนาบุคลากรและระเบียบของทางราชการ เช่น การอบรม ดูงาน หรือการจัด PLC โดยเน้นความคุ้มค่า โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ โรงเรียนควรจัดทำแผนพัฒนารายบุคคล (ID Plan) ที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ และติดตามผลลัพธ์ของการพัฒนาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การใช้จ่ายด้านงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุดและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

๕.๓ สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในโรงเรียน เช่น การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การให้พื้นที่แก่ครูในการทดลองนวัตกรรมการสอน หรือการมีระบบพี่เลี้ยง (Mentor) ภายในองค์กรวัฒนธรรมการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี (Leading by Example) สนับสนุนการริเริ่มใหม่ ๆ และเปิดโอกาสให้ครูมีอิสระในการคิดและลงมือทำอย่างมีเป้าหมาย สิ่งเหล่านี้พัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ซึ่งสามารถปรับตัวและพัฒนาได้ตลอดเวลา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการคลัง. (๒๕๔๔). *ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินบริจาค พ.ศ. ๒๕๔๔*.

กรุงเทพมหานคร: กรมบัญชีกลาง.

กระทรวงการคลัง. (๒๕๖๐). *ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ*

ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานงบประมาณ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๔๖). *ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารงบประมาณของ*

สถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๔๘). *ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา*

พ.ศ. ๒๕๔๘. กรุงเทพมหานคร: สำนักนิติการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๐). *กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร*

และการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐. ราชกิจจานุเบกษา, ๑๒๔(๓๔ ก), ๓-๖.

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๕). *นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ*

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖. สืบค้นจาก <https://www.moe.go.th/moe-policy/>

คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ. (๒๕๖๓). *แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ*

(Learn to Earn). กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

ดุกัวร์, ริชาร์ด. (DuFour, R.) (๒๕๔๗). *ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ: Professional Learning*

Community (PLC). ใน *Educational Leadership*, ๖๑(๘), ๖-๑๑.

บุญเชิด กี่สุขพันธ์. (๒๕๖๒). *การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning)*.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ผาสุก มหรรฆานุเคราะห์. (๒๕๖๔). *การบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงกับการเรียนรู้เชิงรุก*.

วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๑๘(๑), ๔๕-๖๐.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๕๕). *ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา*

ขั้นพื้นฐาน เรื่อง แนวทางการบริหารรูปแบบนิติบุคคลของสถานศึกษา ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม

พ.ศ. ๒๕๕๕. กรุงเทพมหานคร: สพฐ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๖๔). *คู่มือแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Active*

Learning ในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๖๖). นโยบายเร่งด่วนของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖. สืบค้นจาก
<https://www.obec.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (ไม่ปรากฏปี). *แนวทางการ
ประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา* (ว.๒๑). กรุงเทพมหานคร:
ก.ค.ศ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๖๐). *รายงานผลการวิจัยและพัฒนาแนวทางการจัด
การศึกษาแบบยืดหยุ่น (Flexible Learning)*. กรุงเทพมหานคร: กลุ่มพัฒนานโยบาย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๖๒). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙* (ฉบับ
ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๒). กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์การศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๖๔). *รายงานการวิจัยและพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาที่
ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่*. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิจัยและพัฒนา
การศึกษา.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (๒๕๖๑). *แนวคิด Anywhere
Anytime Learning: การเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบาย.
- ศูนย์พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สพฐ. (๒๕๖๕). *แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Project-
Based Learning เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียน*. กรุงเทพมหานคร: สพฐ.
- ศูนย์พัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (๒๕๖๒). *รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ*.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- โรงเรียนบ้านข่อยวิทยา. (๒๕๖๘). *ข้อมูลสถานศึกษาและแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ
๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘-๒๕๗๐)*. ลพบุรี: โรงเรียนบ้านข่อยวิทยา.
- Osborne, D., & Gaebler, T. (1992). *Reinventing government: How the entrepreneurial
spirit is transforming the public sector*. New York: Addison-Wesley.
- W. Edwards Deming. (1986). *Out of the crisis*. Cambridge, MA: MIT Center for
Advanced Educational Services.

